

1.

Thetta är Glassmestere Embetes Skråå vti Stockholms Stadh.

Henricus Burschius HB. Verdensis.

Ur Nordiska museets arkiv.

Konglige Matz till Sverige. vår Aller Nädigeste herres Tro-
pflichtige Vndersåther, och på denne tijd till förordnade vti Slotz-
lofwen på Stockholm, Wij efterscreffne Jacob Bagge till Boo, och
Nilss Hanson till helgöö Secreterer, Göre här mz weterligit att
then 30 Januarij Anno 1585, då Wij sampt mz Borgmestare och
Rådmen vti Stockholm, såtho för rätta på Rådhusett ther samme-
stedes, ibland andre sacher och ärender som på för:de tijd förhand-
ledes, Komme för oss Glasmesterne som här äre boendes och bruke
theres Embtte i Staden, Clagligen till kennegifwendes att them
thill theres Näring och Bärning scher mijket förnär, vthaf een hop
löst selschap som sig hijt som oftest aff landet och eliest begifwa,
och vthan loff och tilstend falle the andre Glasmestere vti theres
Embte, Görendes hwarken hög:te Kong:e Mtt nogen tilbörlichienst,
Ey heller Stadenom lijke och rätt, Sådene oskickeligheet till att före-

komma, så hafwe förberörde Glasmestare ödmjukligen begäret att the mz tilbörlich Embetes Skråå motte försedde blifwa, såsom andre Embetess män här i Staden boendes äre hwilcket wij them för rätt-wisenes schull icke hafwe weled förwägre, vthan på Högte Kong:re Mtz Wår aller Nådigste herres Nådige behagh efterlathet, såsom wij och mz dette öpne breef till lathe them thesse efterscrefne Privilegia och Wilkor till att niutta, bruka och beholla.

Till thz förste vpå dz att förscreffne Glassmestare kunne blifwa widmacht, och göre Staden lijke och rätt, så schole the wara Sex¹ mestare på samme theres Embete, och ibland the sex schole fjire glassmestere wara och två Målare. Jtem så skall årligen een aff desse wara ålderman för samma Embete.

Till thett andre schall och ingen blifwa liden heller antagen vti för schrefne Glassmestere Embte, vthan han hafwer först, fulkomligen lärt samme Embete och kan thz bewijse mz sitt läre breef, Therutöffwer så schal han och blifwa hoos een Mestere till tjenst ett helt åhr igenum, och lathe see hwad arbete han kan göra, Gifwe sedan 6 daler i börssen, och göre sitt Mestare stjecke, och mestare kost vt, efter som wijs och sedwana är, hwilcken som fördrister sig her emott handla och göra och blifwer ther mz beslagen schall hafwa brutet och förwercket 5 daler till staden och 5 daler i Embetet, och än då miste all sin handwerkz rekzschap som han arbetar medh.

Till thz Tridie så schole och inge herretienare² blifwa tillatidt att göra något Glasmestere arbete anthen här i Staden heller på Malmerne vthan till deres egne herrer allene.

Thill thz fierde schall och een läre dräng som sig vti förberörde Embetz tjenst gifwa will wara förplichtadt att tiena fäm³ åhr till lära Och thz siette åhret tiena för een Mester swen och då må han först bekomma och vpbara åhrslön Giffwa vt sijn läre tijnno som gambelt bruk är i andre Embeter.

¹ Ursprungliga läsarten bortsrapad och ändrad till denna siffra.

² Enligt 1590, 1612 och 1617 års adelsprivilegier fick adelsman »hafva och hålla i sitt försvar och tjänst allehanda ämbetsmän, som till hushålls uppehälle och torf kunde tjänlige vara».

³ Se not 1.

Till thz fempte, Schall och ingen läre dreng eller Mestere swen fördriste sigh taga sijn Mestares glas ferge, heller Bly och bruke thz sig till nytto och fördeel vthan sin hussbondes Wetschap och samtyekio, Then annerlunda gör schall straffas såsom för annadt Tiufwerij.

Till thz Siette så schall och ingen wara efterlatidt mangle glaas mz skoftaal vthan hele Kister och halffwe Kister, ¹ Then annorlunda gör och thz befinnes schall haffwa förwärkat Tije dalar till Embetet och glasen vptages in på Slotet, Men Glasmestarenar må wara frijdt att sälie mz schoftaal som the best kunne thz tyga.

Thesse förne Artichler och andre nyttige Welckor flere som andre Embetes skråår inneholla hafwe wij På denne tijd upå högte K. Mtz Nådige behag förscreffne Glassmestere Embetet till rättelse och styrekio samtycht och så beslutet att the obrotzligen widh macht hollas schole Doch oss altijd forbehollet them efter lägenheten förbättra hwar så behof görs, Och thess till wisse Vnder vår Stadz insiggell.

Giffwit och scriffwit vti Stokholms Stad, Åhr och Dag som förescriffwit sthår.

Handskrift i oktav, bunden i brunt prässadt läderband på trä, med mässingsknäppen. Bandet innehåller 22 pergamentsblad och 31 pappersblad, af hvilka förra ett upptages af titeln och 10 dels af här ofvan återgifna text och dels af en år 1608 förbättrad upplaga af den gamla skråordningen. De öfriga pergamentsbladen äro liksom alla pappersbladen oskrifna. Sigillet är aftrykt i rött vax och förvaradt i en graverad silfverkapsel med lock samt medelst en snodd af blått och gult silke fastgjord i handskriftens nedre kant. Kapseln är prydd å ena sidan med bilden af St Lukas, ² som framställes sittande och målande vid ett bord. Å kapselns botten förekommer ämbetets vapen (det samma som i sigillet, jämför bild 1) i en renässanssköld

¹ En kista glas, 6 till 12 centener; 1 centen, 5 skof, 60 rutor; 1 skof, i regel 12 rutor. Enligt meddelande af arkivarien V. Granlund.

² Målarnes skyddshelgon. I en dikt från 1100-talets slut berättas St Lukas hafva målat Kristi porträtt åt Veronica.

under årtalet 1585. Bandets öfversida prydes af en inprässad fyrkantig stämpel med bröstbilden af Kristus, omgifven af gissel, spikar, spjut, kors m. fl. föremål, som syfta på hans lidande. Å bandets undersida framställles en riddare i helfigur, klädd i mantel och kunglig krona, med svärd i ena handen och en sengotisk sköld med tre kronor i den andra. Under bilden läses: *S. erice. ora. p. nobis.*

Bild 1 (se nedan) återgifver glasmästarämbetets i Stockholm sigillstamp, hvilken förvaras i Nordiska museet.

PER GUSTAF VISTRAND.

